

adwokat ANNA KLEIN
KANCELARIA ADWOKATSKA
ul. 11 Listopada 26, 00-200 Warszawa
tel. 82344119, tel. dom. 82344119
adres do korespondencji:
Urząd Prezowy, Głowa 1
skrytka pocztowa nr 14

W , 02.12.2008 r.

**Trybunał Konstytucyjny
Warszawa**

Skarżąca: M W
ul. S
W

zastępowana przez pełnomocnika
adw. Annę Klein

SKARGA KONSTYTUCYJNA

W imieniu skarżącej, przedkładając pełnomocnictwo w załączeniu [1], wnoszę skargę konstytucyjną w sprawie zgodności z Konstytucją przepisów ustawy z dnia 26.06.1974 r. Kodeks pracy (KP), konkretnie zaskarżając:

- art. 45 § 1 w związku z art. 300 KP rozumiany w ten sposób, że wyłączone jest dochodzenie odszkodowania *sensu largo* innego niż określone w art. 45 § 1 KP, związanego z bezprawnym wypowiedzeniem umowy o pracę na czas nieokreślony – jako niezgodny z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji
- art. 45 § 1 w związku z art. 264 § 1 KP w zakresie w jakim po terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma wypowiedzającego umowę o pracę następuje utrata prawa pracownika do żądania odszkodowania na drodze sądowej – jako niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

na podstawie których ostatecznie - w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji – Sąd Okręgowy we W oddalił apelację. Ww. orzeczenie Sądu odwoławczego jest prawomocne i zostało skarżącej doręczone w dniu 06.09.2009 r. i odnosi się do: konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 ust. 1) w jego aspekcie zagwarantowania efektywnej majątkowej ochrony prawnej pracownika i sprawiedliwości materialnej oraz ochrony praw majątkowych (prawa do odszkodowania) w zgodzie z zasadami sprawiedliwości społecznej i równości stron cywilnego stosunku pracy (art. 64 ust. 1, art. 2).

Stan faktyczny przedstawia się następująco:

Pracodawca wypowiedział skarżącej umowę o pracę na czas nieokreślony i z tego powodu skarżąca skierowała sprawę do komisji pojednawczej, a następnie – wobec braku ugody - na drogę sądową, żądając przywrócenia do pracy. W trakcie postępowania sądowego w dniu 24.02.2004 pracodawca zawarł ze skarżącą umowę o pracę na czas określony w wymiarze ½ etatu, ale warunkiem zatrudnienia było wycofanie pozwu – odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę. Po tej umowie na czas określony pracodawca nawiązał następujące po sobie dwie dalsze umowy na czas określony. Skarżąca dopełniła czynności wycofania pozwu oczekując, że

pracodawca zrealizuje uzyskane przez nią zapewnienie o zatrudnieniu jej do czasu uzyskania prawa do pełnej emerytury. Warunku tego pracodawca nie dotrzymał i wówczas skarżąca mając poczucie wyzyskania położenia i oszukania, ponownie wniosła pozew do sądu pracy żądając m.in. odszkodowania związanego z niezgodnym z prawem wypowiedzeniem umowy o pracę na czas nieokreślony. Roszczenie to zostało oddalone z uwagi na upływ siedmiodniowego terminu, o którym mowa w art. 264 § 1 KP. Roszczenie odszkodowania *sensu largo* konstruowane na podstawie 415 KC w zw. z art. 300 KP także zostało oddalone z powodu wykluczenia przysługiwania takiego roszczenia ze względu na wyczerpujący charakter roszczenia odszkodowawczego, o którym mowa w art. 45 § 1 KP i wyłączenie ogólnej odpowiedzialności deliktowej.

Skarga konstytucyjna kwestionuje art. 45 § 1 w związku z art. 264 § 1 KP w zakresie w jakim po terminie zawitym 7 dni od dnia doręczenia pisma wypowiadającego umowę o pracę następuje utrata skuteczności prawa pracownika do uzyskania odszkodowania na drodze sądowej – jako niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Elementem prawo do sądu jest sprawiedliwość materialna i proceduralna. Proceduralny termin siedmiu dni, o którym mowa w art. 264 § 1 KP wywiera skutki materialnoprawne wygaśnięcia prawa do odszkodowania. Termin ten – w odniesieniu do roszczenia odszkodowawczego – jest nieproporcjonalnie krótki, i jako takie ograniczenie narusza art. 31 ust. 3 Konstytucji. Zgłoszenie roszczenia odszkodowawczego przez pracownika nie może być dokonywane pod presją rażąco krótkiego czasu, ale wymaga rozeznania w faktach. Ponadto już po upływie tego terminu (nawet znacznym) mogą wyjść na światło okoliczności i zaistnieć zdarzenia, które zmieniają stan rzeczy. Pracodawca może bowiem składać pracownikowi oferty, które mogą zmierzać do odwiedzenia pracownika od słusznego dochodzenia praw odszkodowawczych na drodze sądowej (włącznie ze stawianiem warunku cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia), by następnie pewnych warunków nie dotrzymać i ostatecznie uniknąć odpowiedzialności prawem pracy przewidzianej. O ile charakter roszczenia przywrócenia do pracy (lub orzeczenia bezskuteczności wypowiedzenia) ze swej natury usprawiedliwia krótki termin do zgłoszenia takiego żądania, o tyle roszczenie odszkodowawcze ma inny charakter.

Odrębność tę ustawodawca powinien uwzględnić i terminy dochodzenia tych roszczeń rozróżnić. Tak krótki termin stoi w kolizji z konstytucyjną gwarancją efektywnej majątkowej ochrony prawnej pracownika. Termin ten wymusza wejście pracownika w konflikt prawny z pracodawcą jeszcze w okresie zatrudnienia i trwania wypowiedzenia, a położenie takie z pewnością może wpływać na rezygnację pracownika z dochodzenia prawa do odszkodowania. Równość stron stosunku cywilnego (wywiedziona z art. 2 Konstytucji) wymaga zachowania proporcji w tym w jakim okresie wygasa odszkodowawcza odpowiedzialność majątkowa pracownika względem pracodawcy, a jakie terminy wygaszają odpowiedzialność pracodawcy względem pracownika. W kwestii tej pracodawca jako silniejsza strona stosunku pracy jest przez ustawodawcę faworyzowany.

Ochrona praw majątkowych gwarantowana w art. 64 ust. 1 Konstytucji doznaje poprzez art. 45 § 1 w związku z art. 300 KP rozumiany w ten sposób, że wyłączone jest dochodzenie odszkodowania *sensu largo* innego niż określone w art. 45 § 1 KP, związanego z bezprawnym wypowiedzeniem umowy o pracę na czas nieokreślony – społecznie niesprawiedliwego wyłączenia, co narusza art. 64 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji. Stanowisko Sądu odwoławczego dobitnie potwierdza istnienie normy wyłączającej Kodeks cywilny przy dochodzeniu szkód wyrządzonych przez niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę na czas nieokreślony. Wyłączenie to obejmuje swym zakresem przepisy Kodeksu cywilnego o czynach niedozwolonych. Taka eliminacja samej możliwości dochodzenia dalej idących roszczeń odszkodowawczych oznacza sytuację w której skarżąca pozbawiona została gwarancji pełnej ochrony praw majątkowych. Ochrona ta powinna być tym pełniejsza skoro Konstytucja akcentuje w art. 24 szczególną ochronę pracy

[1] pełnomocnictwo

[2] wyrok SO z 19.06.2008

[3] wyrok SR z 07.02.05.2008

PEŁNOMOCNIK

adw. Anna Klein

